

Datum: 2026-09-08
Handläggare: Pernilla Melin
Diariernr: 2025.228 KUN

Kultur- och utbildningsnämnden

Information med anledning av motion gällande införande av fritidsbank - Pamela Nilsson Ludvigsson (S) med flera

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade den 25 februari 2026, § 44 att bifalla motion om att kultur- och utbildningsnämnden fick i uppdrag att utreda möjligheterna att införa en fritidsbank med lämpliga förvaltningar.

Enligt beslutet skulle nämnden återrapportera uppdraget till kommunfullmäktige senast den 10 juni 2026. Nämnden har fått anstånd att återrapportera ärendet till kommunfullmäktige under hösten 2026.

Förvaltningens yttrande

Kultur- och utbildningsförvaltningen inledde arbetet med att utreda möjligheterna att införa en fritidsbank under våren och då togs kontakt med den nationella organisationen Fritidsbanken. Detta i syfte att få underlag kring vad ett införande skulle innebära för Alingsås kommun.

I dialogen framkom att Fritidsbanken arbetar utifrån en etablerad metod för kommuner som överväger att införa verksamheten. Organisationens erfarenhet är att en kommun inte bör genomföra en fristående förstudie, utan att utredningsarbetet istället ska äga rum i nära samverkan med Fritidsbanken. Genom metodstöd, erfarenheter från andra kommuner och tillgång till etablerade verktyg för bland annat lokalplanering, uppstart och utlåningssystem skapas förutsättningar för en välgrundad och effektiv utredningsprocess.

Fritidsbanken beskriver vidare att processen inleds med en strukturerad förankring hos kommunens politiska ledning och högsta tjänstepersonsledning. Syftet är att skapa en gemensam förståelse för verksamhetens förutsättningar och att tydliggöra att ett införande kräver ett kommunövergripande engagemang. Först därefter kan kommunen ta ställning till om en gemensam utredning ska genomföras. Om kommunen väljer att gå vidare tecknas ett medlemskap med Fritidsbanken, vilket ger tillgång till organisationens metodstöd och utgör grunden för den fortsatta utredningsprocessen.

Under våren 2026 genomfördes ett första informationsmöte med Fritidsbanken där fyra förvaltningschefer tillsammans med berörda tjänstepersoner deltog. Förvaltningen bedömer att nästa steg är att motsvarande information lämnas till kommunens politiska ledning. Därefter kan kommunen, om det finns ett fortsatt intresse, ta ställning till ett medlemskap i Fritidsbanken.

Kultur- och utbildningsförvaltningens samlade bedömning är att en utredning om införande av en Fritidsbank bör genomföras enligt den metod som organisationen Fritidsbanken rekommenderar. Ett medlemskap bedöms vara en förutsättning för att kommunen ska kunna genomföra en ändamålsenlig, väl förankrad och verksamhetsnära utredning med tillgång till den kompetens och de erfarenheter som organisationen besitter.

Förvaltningen är fortsatt positiv till att utreda möjligheterna att införa en Fritidsbank i Alingsås kommun och föreslår därför att kommunen, efter genomförd information och förankring hos den politiska ledningen, tecknar medlemskap i Fritidsbanken för att därefter inleda en gemensam utredningsprocess tillsammans med organisationen.

Efter genomförd utredning bör ett nytt politiskt ställningstagande göras om en Fritidsbank ska införas i Alingsås kommun. Ett eventuellt införande innebär att kommunen etablerar en ny verksamhet, vilket förutsätter att frågor om organisation, finansiering och övriga förutsättningar har utretts. Ett införande förutsätter vidare att finansiering har säkerställts och att nödvändiga politiska beslut har fattats.

I samband med tidigare behandling av en motion om införande av en så kallad kulturbank i kommunen har Kultur- och utbildningsnämnden den 17 december 2025, § 129 beslutat att möjligheten att inordna en kulturbank i en fritidsbank ska beaktas vid en eventuell utredning om införande av en fritidsbank. Vid en fortsatt utredning om införande av en fritidsbank kommer därför även förutsättningarna för att inordna en kulturbank att beaktas.

Ekonomisk bedömning

Genomförandet av en utredning bedöms medföra kostnader i form av personella resurser, då flera av kommunens förvaltningar och funktioner behöver involveras i utredningsarbetet.

Om kommunen väljer att teckna medlemskap i organisationen Fritidsbanken tillkommer även en årlig medlemsavgift. Medlemsavgiften är ännu inte slutligt fastställd. Fritidsbanken avser att införa en differentierad avgiftsmodell där medlemsavgiften baseras på kommunens storlek. Enligt den information som lämnats av organisationen beräknas avgiften ligga inom följande intervall 10 000–45 000 kronor per år. Utifrån nuvarande uppgifter bedöms Alingsås kommun hamna inom den mellersta delen av detta intervall.

Förslag till beslut

Förslag till beslut i kultur- och utbildningsnämnden

1. Uppdrag att utreda möjligheterna att införa en Fritidsbank i Alingsås kommun godkänns.
2. Utredningen överlämnas till kommunstyrelsen för fortsatt beredning och med förslag att kommunen tecknar medlemskap i Fritidsbanken för att möjliggöra en gemensam utredningsprocess tillsammans med organisationen.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Nicklas Kosterlind Faritzson
Förvaltningschef

Sofie Mattsson
Administrativ chef